

Esimene sini-must-valge lipp

Põltsamaal, majas aadressiga Jõe 3 töötas 1863.-1885. a kihelkonnakool, mille juhatajaks oli tuntud ehitusmeister Gustav Heinrich Beermann; tema juhatusel on ehitatud Tallinna Kaarli, Tartu Peetri ja mitmed teised kirikud. 1879. a kirjutas noor abiõpetaja Eduard Bornhöhe selles majas ajaloolise jutustuse "Tasuja".

1884. a kevadel õmbles selles majas esimese Eesti sinimustvalge lipu kooli näputööõpetaja Emilie Beermann. Lipp valmistati Eesti Üliõpilaste Seltsile, kangad olid ostetud Põltsamaalt Leihbergi kaubamajast. Emilie vend Christoph viis selle lipu Tartusse ning oli ka lipuhoidja õnnistamisel Otepää kiriklas 4. juunil 1884. Ametlikult annetasid lipu EÜS-le Eesti daamid Emilie Beermann, Paula Hermann ja Miina Hermann (Härma).

Põltsamaa Kihelkonnakool oli kõrge tasemega, valmistas eesti noormehi ette asumaks kooliõpetaja tööle või astumaks Tartu Ülikooli. Siin koolis õppis ja hiljem ka õpetas Karl August Hermann – üks olulisemaid rahvusliku liikumise tegelasi, koorijuht, kõne- ja kirjamees, helilooja ja ajakirjanik. Kihelkonnakooli on nimetatud Eesti Üliõpilaste Seltsi hälliks, sest kooli abiõpetajad K. A. Hermann, Al. Mohrfeldt ja õpilased M. Jürmann ja J. Bergmann olid rahvusliku liikumise keskseteks tegelasteks ning kuulusid Eesti Üliõpilaste Seltsi asutajate hulka. Igasugused rahvuslikud arupidamised ja koosolekud, sealhulgas ka Eesti Aleksandrikooli Peakomitee koosistumised, toimusid ikka Beermanni koolimajas.